

маше какво да му стори. Отъ тогива свирачинъ вече въ мѣнастиря не е стживаль.“

Баща ми съ пълно християнско благоговѣние спомняше и приказваше за тоя отецъ Зосима и за неговитѣ църковни проповѣди, които всекога се свѣршвали съ евангелски и патриотически наставления. „Учете се, учете се — говорялъ; отъ книгата ще получите душевно и тѣлесно спасение!“ А въ частнитѣ си разговори е агитираль по-ясно: „Не гледайте *касабата*, нея селата ще я прѣвзематъ; сегашното гръцко, ще стане скоро българско когато селата сж български,“ — думаль. Да ли за подобни проповѣди, или други причини, но владиката Иларионъ го *аргосвалъ* нѣколко пѣти, а мѣнастирскитѣ *епитропи* всекога сж изходатайствували упрощението му. Забѣлжително е, че всичкитѣ мѣнастири около старата столица сж имали за епитропи по единъ отъ търновскитѣ еснафи. Напр. кожухарския еснафъ бѣше епитропъ на Плаковския мѣнастиръ, св. Илия; казанджийския еснафъ на Присовския, св. Архангела; терзийския на Дервентския, св. Троица; абаджийския на св. Прѣображенския, и т. н. т. Тѣзи граждански корпорации, еснафитѣ, въ епитропското си качество упражняваха единъ видъ покровителство надъ тия мѣнастири и бѣхж като тѣхни посрѣдници прѣдъ църковнитѣ и политически власти въ *касабата*. Баща ми, членъ отъ абаджийския еснафъ, единъ отъ *първомайсторитѣ*, ималь е съ игумена на св. Прѣображ. мѣнастиръ постоянни сношения, по това епитропско качество, и е разказваль много спомени за тоя отецъ Зосима.

Ставаше по нѣкога дума — разказваше баща ми — за българския языкъ, че билъ простъ, неудѣланъ; нѣмаль граматика, както има гръцкия. — „Кой ви каза вамъ, че българския языкъ нѣмаль граматика! — викалъ отецъ Зосима; кажете по-добрѣ, че не сте виждали, то е правото; българский языкъ има граматика, както всечки други язици.“ — Това за първи пѣтъ отъ него сме чули — че има и българска граматика — додаваше баща ми; — а по-сетнѣ видѣхми и дѣцата да я учятъ на *школьото*.

За *българска граматика* се е считала граматиката на **Ивана Мразовича**, отъ първото издание на която се намѣрваше една и въ книгата на брата ми, и на нея се училъ. Класетъ на даскалъ-Пенювитѣ *граматици* учеше на сжщата граматика,